

El PSOE està al fons del pou

Sovintegen els moviments en el si del PSIB-PSOE. Malgrat que ningú no s'ha postulat formalment a la secretaria general –la qual Francesc Antich ha de deixar per, tal com manen els estatuts del partit, haver repetit en tres ocasions consecutives en el càrrec–, els diversos grups i famílies

L'evolució de la diferència entre el vot del PP i el del PSOE mostra la gran debilitat dels socialistes.

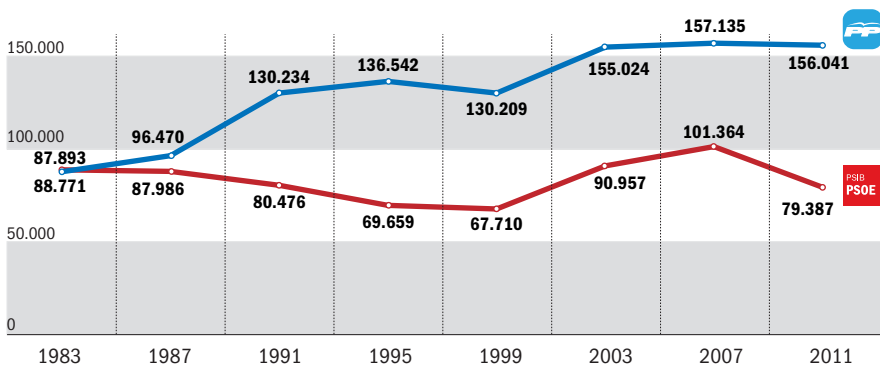
prenen posicions, estudien les forces contràries i avaluen les pròpies per quan arribi el moment. Que no és ara. Perquè la direcció federal ha prohibit qualsevol enfrontament intern abans de les eleccions generals. Però quan hagin passat els comicis i se sàpiga si Rubalcaba rep una pallissa de ca de casa externa, perd per poc o bé, qui sap, pot governar, serà el moment en què les forces ara contingudes es desfermaran.

De moment, tot indica que la portaveu parlamentària –des de la fugida al Senat de Francesc Antich–, Francina Armengol, té la intenció de presentar-se a la secretaria general. Enfront podria tenir Ramon Socias, delegat del govern a les Balears. El qual ha repetit en diverses ocasions, d'ençà de les passades eleccions, que les interpretacions que fa l'equip d'Armengol de la derrota no són correctes, ja que donen exclusivament la culpa a la crisi i a Zapatero quan “també tenim nosaltres aquí problemes a resoldre perquè no hem fet bé totes les coses”. La crítica del delegat ha estat agrament contestada per l'entorn d'Armengol, fins al punt que quan va ordenar a la policia desallotjar els ocupants de la plaça d'Espanya –allò que se'n deien els “indignats”–, alguns socialistes ho consideraren públicament un “excés” de violència. No és segur que Socias es presenti, però de moment assegura que “no ho descarta”.

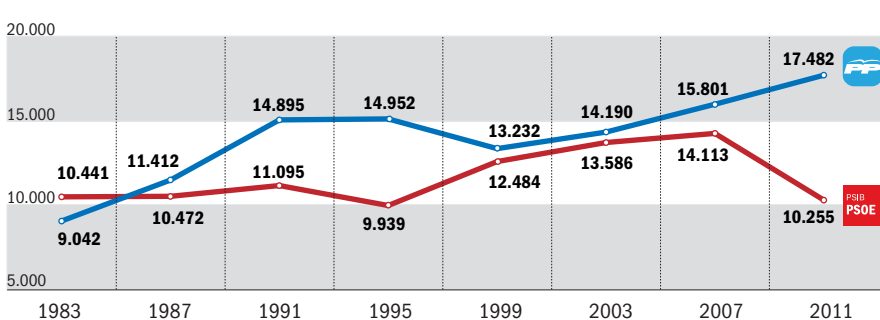
Si hi hagués confrontació entre ambdós, Armengol pot comptar amb la majoria dels delegats que trien els municipis de Mallorca amb l'excepció de Palma, Calvià i potser alguna altra localitat. Així i tot, s'enduria la clara majoria dels delegats de l'illa. Socias podria comptar amb els crítics a Armengol a les localitats esmentades, així com probablement amb la majoria de delegats de Menorca, Eivissa i Formentera. A priori pareix que la batalla interna la guanyaria amplament Armengol. Però cal esperar a conèixer el reglament del congrés –per exemple: si es tria el secretari general a través de delegats, com sempre, o si, al contrari,

Evolució del vot autonòmic PP-PSOE

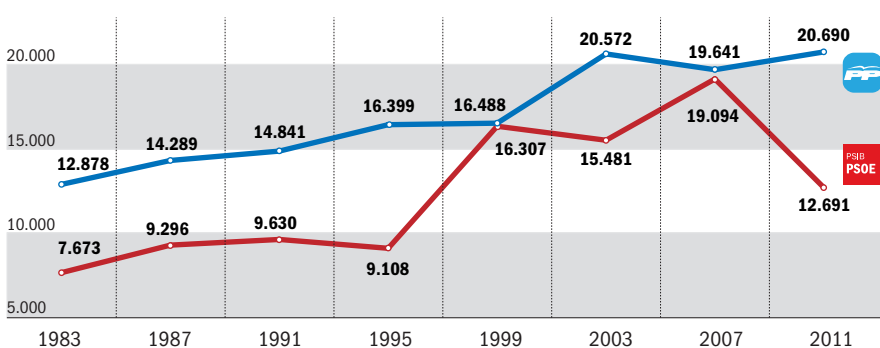
■ MALLORCA

■ MENORCA

■ EIVISSA

Francina Armengol, probable aspirant a la secretaria general del PSIB-PSOE, i Ramon Socias, que també podria aspirar-hi.

s'obre a la participació directa de tots els militants— per poder-ho assegurar.

En qualsevol cas, el vertader problema del PSOE balear no és si el comanda Armengol, Socias o qui sigui; el problema és refer la dramàtica situació en què va quedar el 22 de maig.

Vot PP-PSOE. L'evolució de la diferència entre el vot del PP i del PSOE (vegeu el gràfic) a cada illa —Formentera és massa petita per a donar tendències significatives— mostra la magnitud del problema socialista.

A Mallorca, el PSOE només va mantenir un quasi empat amb el PP a les dues primeres ocasions electorals: 1983 i 1987. A partir del 1991, la diferència s'eixampla inexorablement. A les sis eleccions autonòmiques celebrades des d'aquell any —inclòs— fins enguany, els conservadors han tret al PSOE entre el mínim de 17 punts de diferència, l'any 2007, i el màxim de quasi 23, enguany. Entremig, uns 20 punts de mitjana. Allò més preocupant per als socialistes és que els conservadors, indistintament del percentatge, obtenen un nombre de vots semblant en les tres darreres cites amb les urnes: per sobre dels 155.000 sufragis. Uns registres que deixen molt per sota el millor del PSOE (2007), 101.000. És un 50 % el que hauria d'augmentar la millor dada socialista per a poder igualar la mitjana del PP als últims dotze anys. No parlem ja

de la diferència enguany, quasi el doble: 80.000 vots socialistes contra els 156.000 conservadors.

Aquestes xifres, tant en percentatge com en nombres absoluts, mostren un panorama desolador per al PSOE. Més ho és si es contextualitza políticament. Això és: que la consolidació del PP en nivells tan alts es produeix quan el PSOE (i la resta de l'esquerra) ha governat. Si s'observa l'evolució del vot conservador, es veuen clarament tres etapes: 1983-1987, per sota dels 100.000 sufragis i quasi empatat amb el PSOE; 1991-1999, amb una mitjana de 130.000 vots que pareixien el sòtil, i, de sobte, l'enlairament 2003-2011 per sobre de les 155.000 paperetes. És a dir, que aquests registres tan alts els marca per primer cop després del primer Pacte de Progrés, l'any 2003, els consolida quan perd el poder, el 2007, i els repeteix després d'un nou govern progressista. Sens dubte hi ha factors aliens per a explicar-ho, com Zapatero i la crisi econòmica, però no es pot obviar que el fet que per tres vegades consecutives el PP estigui per sobre dels 155.000 vots, i en conjuntures polítiques totalment diferents, ha de tenir necessàriament alguna raó també domèstica.

A Eivissa, l'hegemonia conservadora ha estat més clara. Històricament, des de les primeres eleccions el PP (aleshores AP) estava molt per sobre del PSOE. Només la unió socialista amb

la resta de l'esquerra i el nacionalisme el 1999 i el 2007 aconseguí reduir distàncies fins a quasi l'empat. Tanmateix enguany de bell nou s'eixampla la distància als registres històrics.

Menorca és l'illa on més radicalment ha canviat el panorama electoral entre PP i PSOE. La distància a favor dels conservadors —excepte el 1983, en què guanyà el PSOE— sempre havia estat molt poca, amb l'excepció del 1995, que va ser de 15 punts. Enguany, per primera vegada a la història, el PP treu al PSOE quasi 20 punts —19,1, per ser exactes—. El motiu és que, també per primer cop, el PSOE perd en quatre anys quasi un 30 % dels sufragis. Un enfonsament que es produeix al mateix temps que PP suma un registre, quasi 17.500 vots, al qual ni tan sols havia aspirat mai, a l'illa, amb un increment, sobre quatre anys abans del 13 %.

Tot plegat mostra una situació en la qual el PSOE haurà de fer una profunda reflexió sobre com ha d'afrontar els pròxims anys. Perquè necessita forces si vol aconseguir eixugar moltíssim la diferència que li treu el PP. Si no, serà impossible que pugui aspirar a tornar a governar, per molta força que pugui tenir el seu possible aliat, el PSM, o fins i tot els ara partits extraparlamentaris que poguessin emergir. El PSOE està al fons del pou.

Miquel Payeras